

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre . . . 2 „ 50 „ Egy szám ára 12 kr.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP

HIRDETÉSI DÍJ:

4 hasábos poszt sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetésnél árlengedés adatik.

Előfizetési az év folyólatán minden hónap elején lehet.

SZERKESZTŐ LAKIK: KÖRÖSI-NAGY-ÚTCA, 7. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCA, 184. SZ.

Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr.

Előfizetési felhívás.

Lapunk ez új évvel pályafutásának 17-ik évét kezdi meg.

Hosszú idő egy helyi lap életében, s fényes bizonyosság arra nézve, — hogy az a lap, a mely 17-ik éves folyamára hívja fel az előfizetőket, bizalom és rokonszenven részeselet.

Ezt a nagybecsű bizalmat és rokonszenvet kívánjuk megérdemelni továbbra is, s az új esztendőben, fokozott erélyvel, igazságszeretettel fogjuk szolgálni a szabadelvű haladás és magyar nemzeti politika jól felfogott érdekeit, — különös és kiváló gondnal városunk közjávára, s helyi érdekeire.

Midőn azért lapunk tisztelt közönségét, újabb előfizetési megtételére tisztelettel felhívni bátorokunk, — azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a lejárt évvel lapunk barátai még nagyobb számban fognak előfizetéseikkel megtisztelni.

Lapunk ára marad a régi

Egész évre . . . 5 frt.
Félévre . . . 2 „ 50 kr.
Negyedévre . . . 1 „ 50 „
Kecske-mét, 1884. Január 5.

A „KECSKEMÉTI LAPOK“ szerkesztősége.

Bucsu.

A mai számmal megvólók a lap vezetésétől.

Két év óta hozzám volt növe: egy dobbanás volt bensőnknek, közös temperamentum, közös szellem hatott át bennünket. Belőle merítettem lelkesedémet, munkakedvet és szolgálatkészen rendelkezésére bocsájtottam csekély erőmet.

Mily rajongással vettem kezembe a tollat, midőn az a megtiszteltetés

ért, hogy fátylavívője legyek társadalmi életünk szellemi organumának! Oly sokat ígértem magamnak — mert az ígéretekkel mások irányában tartózkodó voltam — hogy mily hévvel, mily odaadással fogok küzdeni majd minden igaz eszméért, lánzsát törni elveinkért és védeni a közérdekeket, melyek mi nálunk, hála Isten! mindig megtalálták önfeláldozó apostolainkat.

Haladás volt a czélem, hazafiság a szövétnekem, és a jóakarát fegyverem.

Most pedig bucst mondok. Sokkal hamarabb fejeztem be hivatásomat, semmint előre gondolhattam, de viszontaképpen a multakra, rövid pályám a hűséggel végzett munka boldogságának áldott forrására lett nekem, melyből a jövőre édes emlékeket merithetek.

Távrolról se akarom azonban állítani magamat azzal a megnyugvással, hogy szerény hatáskörömben céljaimat minden irányban elérnem sikerült volna. Sok van, a mi valóban örömmel tölt el, de sok maradt, a mi arra emlékeztet, hogy az élet csak kis részben váltja be reményeinket.

Befolyást kellett szerezni a lapnak, megkedveltetni a közönséggel, érdeklődést ébreszteni iránta és közreműködésre serkenteni az intelligenciát, hogy felismerve és érezve értékét, az ismeretek kincseivel megszerezze magának társadalmunkban az őt megillető suprematit.

De hát mily csekélyek az eszközök, melyek a vidéki sajtó rendelkezésére állanak. A legközelebb érdekeltet nemes buzgalmán kívül, alig akad résztvevő, ki tényleg figyelemrel méltatni érdemesnek találja. A sajtó hatalma minálunk még fictió, mit a tapasztalat csak ezután fog sankcionálni.

Pedig számos közérdek marad így

észrevétlenül, sok magyarozat nélkül, a legtöbb pedig megoldásra nem juthat.

A vidéki sajtónak le kell mondani az országos, vagy nemzetközi kérdések vitatásáról, de a város, vagy vidék legsajátabb érdekeinek felkarolására nála jobb eszközt találni keresve se lehet.

Azért tehát még sokat kell küzdeni a vidéki sajtó tekintélyének és befolyásának öregbítéseért, sokat, hogy megbízhatósága, értesültsége által a bizalmat teljes mértékben kiérdemlje magának.

A „Kecske-méti Lapok“, hála Isten! közel van a czélhoz, tizenhat évi multja elég garantiát nyújt már a jövőben és a közönség sokkal jobban ismeri, sem hogy értékéről még külön szót kellene vesztegetni.

Bizvást elmondhatom, hogy két évi szerkesztésem alatt nem volt városunknak, közönségünknek szellemi és anyagi érdeke, melylyel e lap ösztönzi, tárgyilagosan, becsületesen, gyakran lelkesítőleg és buzdítólag ne foglalkozott volna és számos olyan ügy merült fel, melynek megoldásához egyenesen és döntőleg is hozzájárultunk.

Csak azt említem fel, hogy a Katona-emléktábla kérdése lapunkban szellettetett először, a pártok kölcsönös tisztelésének szükségét felismertük, lapunk politikai irányát meghatároztuk, felekezeti kérdésekben a teljes semlegességet megőriztük, nyílt hokkal harcoltunk a keletkező reakció tévedései és támadásai ellen. Kecske-mét városa és népének gazdasági érdekeit (mint a javadalmi hivatal, sertés-kereskedelem, kisipar védelme, a földmívelés rationalis fejlődése, egy szeszgyár és műmalom felállítás, a város szépítése) felkaroltuk, társadalmi és mívelődési céljaira (mint az iskolák, egy városi könyvtár létesítése,

zenede, magán körök és társulatok prosperálása) gondot fordítottunk.

Egy szóval a lap régi szelleméhez hiven ragaszkodtunk, a mennyire lehetett, ezt a szellemet terjesztettük.

A fájdalom bizonyos nemének érzetével válok meg a kedves munkakörből, melynek betöltése képezte ambícióm és ha már ezt is nehezen kell elviselem, mennyi lemondásba kerül az a keserű tudat, hogy ezenkívül végleg meg kellett válnom a városról, hol bölcsőmet ringatták, a hol nevedtem és a mely minden törekvésemnek célja, melynek virulása és fejlődése boldogságnak tárgya volt és marad, a míg élek.

A jó Isten áldását esdem e városra, hazafisága, szabadságszeretete és érényei által példaként tündöklő népére, viruló intézményeire és összes elérni szándokolt céljainak sikerére.

Jóakaróimat, ismerőseimet, barátait meg arra kérem, hogy tartanak meg továbbra is becses jó emlékezetükben.

Fekete József.

Lapunk tisztelt olvasóihoz!

A beköszöntött új évvel lapunk szerkesztésében is változás állott be, a mennyiben tudnillik volt szerkesztőnk Dr. Fekete József új Budapestre történt elköltözése folytán a szerkesztéstől megvált, a helyét a szabadelvű párt felhívása és elhatározásához képest Boódor Sándor úr foglalta el. Ennek egyszerű köztudomásra hozatala mellett keitös kötelesség áll előttem, melyet állásomból kifolyólag teljesíteni el nem mulaszthatok. Először is kedves kötelességemnek ismerem Dr. Fekete József úrnak pártunk nevében elismerést és köszönetet szávozni azon odaadó, tapintatos és munkás fáradozásáért, melylyel e lapok szerkesztését több éven át vinni és kezeleni sziveskedett. Kötelességem továbbá lapunkat, mely ezen-

TÁRCZA

Az álom.

Egy régi jó ismerősről akarok írni, oly hű barátait akarok foglalkozni, a ki méltán megérdemli a hű barát nevet, mert minden meglatogat és látogatása elfeledtetni velünk egy időre az élet mindennapi gondjait, mint Petőfi mondja:

Álmában a szegény nem fázik és nem éhezik, Bibor ruhába öltözik.

Tudom, hogy e régi jó ismerőssel foglalkozni nem valami háládatos feladat; először azért, mert mindnyájan oly jól ismerjük, hogy róla valami újat mondani vajmi nehéz dolog; másodsor pedig, mert eszembe jut a rokonszenven törvénye is, melynélfogva, ha például valakit ásitani látunk, magunk is kedvet kapunk az ásitásra. Miután pedig e tárcza folyamán, a t. olvasót — ha ugyan akad ilyen — többször fogom emlékeztetni az álomra: attól tartok, hogy már most mindjárt az elején el fog álmosodni, ezt pedig annál kevésbé szeretném, mert különben is félek, hogy ily veszedelmes hangulatra kerülni valamivel későbbben úgy is lesz alkalma.

Hogy azonban épen az álmat választottam tárgyamul, mentsem azon körülmény, hogy igen sokszor olyan hangulat vesz rajtunk erőt, hogy okosabbat nem is tudunk tenni, mint hogy elalsunk és ilyenkor, néha még társaságban is, főleg mikor már az ásitás is elfog, — ki nem tanulta volna becsülni azon embert, ki üres beszédjével elaltatott; másrészt pedig az álom lényege nem is oly ismeretes és köznű, mint sokan

képzelik. Az álom tüneményeit még mai napig sem sikerült teljes megvilágításba hozni, a mi természetes is, mert a mikor előfordulnak, akkor nem vizsgálhatjuk azokat, mert alvás közben nincs hatalmunkban az eszmélet, a tiszta öntudat, melynek világa fényt vetnehet nyomozásainkra.

Ha a nyugvó, esendés földet az éj homálya takarja, ha a nap zaja, sürgés-forgása megszűnik, ha a létért való küzdelemben úgy testi, mint lelki szervezetünk kimerült: ki nem szeretné azt a jötevő nyugalmat, mely életünkkel meghosszabbítja, életünk örájának ingáját szabályozza, amely után úgy érezzük magunkat, mintha egy hüvelykkel nagyobb volnánk, mint az este voltunk. Ki nem becsülné a földi élet ez isteni intermezóját, mely után mindenki sovárog, ki a nap fardalmait, terheit, ennek forrását kénytelen volt elviseelni? Az alvás azért oly kellemes, mert az nem más, mint az anyatermészethez való visszatérésünk, látogatásunk. A madár, mely gyors rüptével a veszfelleget hosszát méri, este fardant visszavész azon sziklatüregbe, hol anyai fészke van elrejtve; az oroszlán, a szarvas a nap fardalmait után friss erőt szerzeni visszatérnek azon helyre, hol anyjuk ápolta: ép így az ember is, ki ha napközben szellemének, ez isteni szikrának segítségével a világyetem egymást elválasztó korlátait lerontani igyekezett is: este pihenni megy az anyaföldhöz, mely alvás közben testiségét magához vonzza és a mikor reggel újult erővel, megifjodva felébred, hogy is lehetne hálálatlan azon kezek iránt, melyek őt alvás közben jötevényeikkel elhalmazták? Igen, az alvás minősége nem oly közönyös reánk, mint sokan hiszik, sőt ellenkezőleg az oly fontos, hogy ha jó ismerősünkkel találkoznak; azt kellene

töle először kérdezni: hogy aludt? és csak azután jönne a többi apró kérdés, mint hány éves? stb. A költők, az ábrándozók azt állítják, hogy az álom a halálnak képe testvére. Ezt nem állíthatjuk, mert a halál után egy magasabb boldogságban való feltámadást hiszünk, az álombeli boldogságból pedig ha felébredünk, mily keserves érzés fog el, ha a szomorú valóságot látva magunk körül észrevesszük, hogy az egész boldogság csak álom volt. Más oldalról pedig ha az álmat, mint üdítő szert tekintjük, közte és a halál közt még az a lényeges különbség is van, hogy az álom fájdalomaink csak futólámpas, egy időre képes meggyógyítani, a halál pedig e tekintetben alaposan és gyökeresen kikúrál.

Az álom az egyedüli ajándék, melyben az istenek munka nélkül részesítenek, de a melyet a munka megédesít. A legelső alvó kétségkívül Ádám ős apánk volt, ki midőn legelőször aludt, bizonyosan azt gondolhatta, hogy többé fel nem ébred és ha még álmodott is, miután ez volt a legelső álom, szellemének e költészetét prózának, valóságának hitte. Ő igen rossz példát adott, különösen a resteknek, mert aludt, mielőtt dolgozott volna, hogy pedig mily mélyen és jóízűen aludt, azt mindnyájan tudjuk a bibliából.

Alvásra, mint pihenésre nemcsak a testnek, de a léleknek is szüksége van. Épen azok, kik nem gondolkoznak, alsznak a legjobban, a mi természetes is, mert ezeknél az agyvelő működése nem izgatja a finomabb érzékeidegeket. A párna, melyen alszunk, igen fontos tényező álmunkban, a párna lelkiismeretünk eltörszke; ugyan mi mindent tudnának elmesélni a királyok, ministerek, államférfiak párnái, ha egy szép napon meg-

szólálnának, hisz ők az igazságot egészen az álomig kísérik.

Legjobban alhatni, mikor a külvilág ingerrei nem zavadják az érzékek nyugalmát; azért az éj az alvás természetes ideje; az ember azonban felforgathatja a természet rendjét; e tekintetben kívánunk a nagyvárosiak és az előkelők, kik a nappalból éjszakát, az éjszakából nappalt csinálnak épen úgy, mint a ragadozó állatok. A mi az alvás tartamát illeti: ott a hal a tengő élet — vagyis az ember növényi életének gépezete u. m. a vérkeringés, lélekezés, emésztés fejlődése — az uralkodó, az alvás szükségese nagyobb; e tengő élet a gyermekkor és azért is alszik legtöbbet a gyermek. Az öregkorban az életnek mindkét oldala, t. i. úgy a tengő, mint az érzéki, eszmélő élet hamar lankadván, az alvás és ébrenlét éjel-nappal többször váltogatja egymást; az öreg ember azért többször, de mindig csak keveset alszik. Legkevesebbet alsznak a teljesen érett korban, midőn úgy testi szervezetünk, mint szellemi tehetségeink már teljesen ki vannak fejlődve. Mivel, gondolkodni szerető ember legkevesebbet, hanem egyszerűsággal jól, rendszeren álmoznak a nélkül szoktak aludni. Középkorú, egészséges embernek rendszerinti alvási ideje 7. legfeljebb 8 óra.

Túlásosan sok, vagy túlásosan kevés alvás egyiránt veszélyes lehet. Túlásosan kevés alvásnak következménye a beteges izgatottság, a szellemi tehetségek eltoppanása, emésztési bajok, sőt még a téboly is. Az igen sok alvás pedig tunyává, közönyössé teszi, és nagy mértékben butítja az embert. Az alvás hatását illetőleg megjegyzendő, hogy az éjjeli álom inkább az izmokat frissíti fel, a reggeli álom pedig az agyvelőt, innen van, hogy a szellemi munkával foglal-

túl is a szabadelvű párt közönye marad, t. olvasóink és pártunk minden egyes tagjának figyelmébe és jóakarató támogatásába ajánlom. Ezzel egyzersmind lapunk új szerkesztőjének is erőt, egészséget és kitartást kívánva, őt t. olvasóink és pártunk tagjainak szíves figyelmébe és pártfogásába ajánlom.

Kecskemét, 1884. január 4.

Dr. Selesz József,
a kecskeméti szabadelvű párt elnöke.

A szerkesztő szava.

Lapunk szerkesztését ez új évvel én veszem át.

A szabadelvű párt parancsolt velem, s a parancsnak én, — mint a párt egyik öntudatos harczosa, — engedelmesséknél tartozom.

Nincs szükségem arra, hogy ez alkalommal magamról többet beszéljek. Tizenhat esztendő múltja lapunknak, szerény nevémmel össze van fűzve.

Alig egy-két szám az, hol az olvasó cikkemmel nem találkozott volna.

Cikkeim képezik azon programot, mit egyéniségetől mint szerkesztőtől a párt, az olvasó közönség, s a lapirodalom várhat.

Hogy a szabadelvű pártunk állhatatos híve vagyok, említenem fölösleges; annál fogva az is kérdésesen kívül esik, hogy vezetésem alatt a lap, a szabadelvű párt álláspontját, általában se, konkrét esetekben se feladatnái szem elől, s hivatászerű feladatának ismerendit a szabadelvű párt érdekeit, minden, keretébe illő, tisztességes, morális eszközzel előmozdítani, s a hol lehet, érvényre juttatni.

A közélet nyilvánulásának minden mozzanatát, városunk törvényhatósága működését, intézkedéseit, a vezetésemre bízott lap ezentúl is éber figyelemmel kíséri, s kiváló gondja lesz a város előhaladásának emelésére.

A népnevelésre, a közoktatásra, az egészségügyre, általában a közélet fejlesztésére, a közérület erősítésére, gondot fordít.

A kereskedelem, ipar és gazdaság terén, egyetlen mozzanatot se fog mellőzni, a mennyiben az a helyi viszonyokat is érinti.

A személyes vitákat, melyek a jó ügy hátrányára szolgálhatnak — s közönségesen úgy sem egyebek, természetesen feleslegességénél, — nem fogja sem kihívni, sem ténytájjal mérgecsiníteni, — egyedül a tárgyilagos, az ügyet szolgáló felszólalások számára,

nyitja meg hasábjait, — a hírlapirodalom méltóságát, s valódi hivatása levén előtte a mérvadó.

Bizodalommal és tisztelettel felkérem emnélfogva, a helybeli társulokat, egyleteket és intézeteket, hogy a vezetésem alá bocsátott lapot, bizalommal felkarolva, körülben felmentő minden mozzanatról értesítsék, jelentéseiket, észrevételeiket, saját és a nagy közönség érdekében, számára beküldeni szíveskedjenek.

Szellemi támogatást annyi oldalról, s oly egyénektől nyerünk, hogy a lap beltartalmának, változatosságának, élénksége, s olvasásra méltó volta iránt, kétség se merülhet fel.

Ezeket kötelességszerűleg előrebocsátva, úgy a magán, — mint pártunk részéről, — kérem a lap eddigi előfizetőit, hogy megrendeléseiket ismételn, a nagy közönséget pedig, hogy a lapra minél tömegesebben előfizetni szíveskedjenek.

A lap ára marad a régi.

Előfizetések a kiadóhivatalba, — a lap szellemi részét illető közlemények pedig a szerkesztőséghez intézendők.

Kecskemét, 1884. Január 1.

Bohdor Sándor.

Kecskemét, 1884. Január 2.

„Négyen a zsidónak s több joga, mint másnak!“

Ezen hangzatos jelszó alatt vonult be a függetlenségi párt helybeli közönye, mult évi 102-ik számában, az antisemita táborba.

Egyelőre azt kelle feltennünk, hogy a lap, mely antisemita programját nyolcz pontba foglalja, maga kezére dolgozik, s hittük, hogy a párt vezérbizottsága, a cikkben foglaltakkal szemközt foglal állást.

Nem tette, annál fogva azokat, mik a „Kecskemét“ szóban forgó cikkében foglaltaknak, — a „qui tacet, consentire videtur“ elvénél fogva, a vezérbizottság részéről is elfogadott. — pártnyilatkozatnak kell vennünk, s vele mint ilyen, saját szempontunk szerint foglalkozhatunk.

A „Kecskemét“ és pártja említett cikkében kifejezést adott annak, hogy az „erő“, mely eddigél a helybeli függetlenségi pártot munkára hevítette, s zászlaját annyi diadalra segítette, kifogyott belőle; hogy saját existenciájának alapfeltételeit, önmagában többé nem bírja; hogy szolgálójává lett a vi-

szonyoknak, a melyek ezután parancsolnak neki, s az őt leigázó viszonyok megváltozása után, a függetlenségi pártot hiába keresünk többé.

Hát ez nagy hiba, különösen az a függ. párt saját szempontjából, de hát a mi fejtünk ne fájdjuljon a függ. párt érdekei miatt.

Mi reánk mindebből annyi tartozik, hogy ez a „kanyarodás“ a közszellem hanyatlására mutat, mi akkor is sajnálatos, ha érthető. Kétszeresen az, ha kimagyarázni nem lehet.

Pedig ez a dolog a kimagyarázhatlan dolgok közé tartozik, feltéve, hogy a függ. párt a „hazafias“ jelzőre komolyan számot tart.

Mikor volt ugyanis, a hazánkra annyiszor vezetes európai helyzet, kedvezőbb Magyarországra, mint most?

Ezt a kedvező helyzetet szabad egy pártunk arra használni fel, hogy zászlajával olyan irány felé tartson, mely sohasem helyes; hazánk mostani kedvező helyzetében pedig, kétszeresen kárhoztatandó?

Bizony nem volna, s ha teszi, csak a létért való küzdelemben teszi, mint a haldokló, ki szalmaszál után is kapkod.

Most, mikor édes hazánk külügyi helyzete annyira változott, hogy érdekei századok óta először fűződnek össze európai érdekekkel, egy hazafias pártunk egyebek volnának kötelességei, semhogy a közszellemet aláásní igyekezze.

Egy hazafias pártunk a mi nézetünk szerint azon kellene a jelen kedvező helyzetben lennie, hogy fejlessze az ország gazdaságát, iparát és kereskedelmét, s ezáltal sokszorozza a nemzet teherviselési képességét, hogy megszerezze mindazon feltételeket, melyek az általok oly fenn hirdett állami függetlenséghez vezetnek.

E helyett tért nyitnak a sötét századok legkomorabb időszakát fűltő vallás és fajgyűlöletnek. Kéklőre ölelik az antisemitismust, mely a legszelidebb hangon szólva sem egyéb, visszalépésnél, kulturális előrehaladásunk magasztos útjában.

A magyarnak fényes multja, nagy tradíciói vannak.

Ezeknek alapján kellene állást foglalni, s ezzel jelezni, hogy a magyar nemzetnek jövője van.

Igenis ez volna a hazafias függ. pártunk kötelessége, nem pedig az antisemitismus d'eddelgetése.

Mert az mind inábalavó beszéd, hogy

a hol égték, mindenkit álomba sülyesztettek. Minthogy a tolvajoknak nagy szükségök volt a gyertyákra, azért nagyon keresettek és drágák is voltak. A legjobbnak és legbiztosabbnak tartották az akasztott embernek az újat, melyet szentelt olajjal megkentek. Voltak azonban szelidebb altatószerek is, melyek különböző füvekből készültek, de ezen altatószerek készítői a füvek megszerzésének nehézségeiről egész mythosokat, legendákat meséltek, hogy annál drágábban eladassák. Ha azonban eltekintünk e hagyományoktól és a történelmi tényekhez fordulunk, mint legrégibb altatószere! a mákkal találkozzunk; a régi görögök és rómaiak előtt a mák használata oly ismeretes volt, hogy Morpheusnak, az álom istenének ezt adták symbolumul, — a miből következik, hogy a régiek a természetet: álom sokszor összetévesztették az ily altatószerek által előidézett álmással. Már Plinius részletesen leírja, hogyan kell az opiumot készíteni, leírja annak hatását és említett tesz azon halálesetekről, melyeknek az opium túlságos élvezete volt az oka. A mák mellett használtatott még az altató nadragulya. Erről Plinius azt mondja, hogy ennek már még szaglása is elegendő arra, hogy némely ember annyira elaltasson, hogy a testen a szúrás, vagy a vágást ne érezze. A római író Martial (K. u. 100 é.) azt mondja, hogy a rómaiaknál szokásban volt a vacsorát salátával végezni, mert azt hitték, hogy a salátának is van altató ereje, különösen virágzóskor, e nézetet még azon kor leghíresebb orvosa Galenus (K. u. 2-ik század) is magáévá tette. A mai altatószerek tudvalevőleg a morphiom és a chloral

(Folytatása következik.)

a függ. párt elveiből egy jottát sem engedve, az antisemita áramot, kellő mederbe terelni, piszkos hullámaival, szemetjétől megtisztítani, s az egészet csak arra használni akarja, hogy Magyarország függetlenségét kivívassa, s a gyűlölt kormány megbuktatására eszközül felhasználhassa.

Az antisemitáknak van annyi eszköz, hogy az általok megindított szekeret hagyják ugyan tólni, — nekik is könnyebb így, — de másfelé húzni, mint a hová ők irányították, mégsem fogják engedni.

Hibát követett el tehát a függetlenségi párt úgy a választás alatti magartásával, mint ezuttali állásfoglalásával. Jövőjét játsza el, mert zászlajára oly programpontokat írt, melyek a jogegyenlőséggel, szabadsággal és testvériséggel ellenkeznek.

Ez a mi hittünk.

Egyebekre, különösen ama nyolcz tételre, melyek alatt a maga antisemitismusanak adja magyarázatát t. lap-társunk a „Kecskemét“, — nincs szavunk. A ki a nyolcz tétel alatt összerakogatott frázisoknak komolyságot tulajdonítana, olyan ember úgy sincs.

„Boszorkányokról pedig — a melyek nincsenek — többé ne légyen szó“ — mondja Kálmán király.

Ez felelet arra, hogy a zsidóknak több joga lenne, mint a keresztényeknek van.

Ez az állítás még csak nem is komoly.

A mely vallásfeleketnek szabadon kiálthatják fülébe a „ki a zsidókkal Magyarországból“, arról csak az állíthatja a többjog bírást, ki az antisemitismust a „személtől, piszkoltól“ úgy akarja megtisztítani, ha annak mocsarába ő megy lubiczkolni.

A „tisztítás“ hoz e módon kétség fér; hogy azonban az is bepiszkolja magát, ki így akarja a tisztogatást végezni, az meg egészen bizonyos.

Ennyit mondani kötelességünk volt.

A kecskeméti erjesztő-telep kísérletéről.

Annak idejében volt szerencsém a t. Közönségnek tudomására adni, miszerint a magyar bortermelő országos szövetezete városunkban egy erjesztő telepet rendezett be a végből, hogy kipuhathassa, vajjon a must rendszeres erjesztése által milyen kvalitást és exportképességet lehet adni a homoki bornak. Minekutánna pedig nekem jutott egy részben a szerencse, hogy ezen kísérletnél részt mint szemlélő, részint mint tényleg közreműködő résztvettem, — sőt a tásulat nagybecsű megbízásából az újbork kezelését is vezetem, — érzem, miszerint tartozom a t. Közönségnek a kísérlet itteni keresztülvételéről és ennek eredményéről némi tájékoztatást adni, mivel ez nem pusztán a tásulatot, de az egész bortermelő közönséget egyaránt érdeköl úgy volt.

Az úgy kezdetén kevesen találkoztunk, kik a szüretelő tásulatot pusztán érdeklődésből megalkottuk, vagyis a próbaszüreteléshez és erjesztéshez a kívánt anyagot adtuk. A bizalmatlanság és lekezesés hiánya folytán tehát tehát nagy terjedelmet ez úgy nem vehetett, mindazáltal 14 termelő mégis összedob mintegy 450 akó bornak való szőlőt, — persze kinek a milyen volt, hát olyant, — mely az erjesztő-telepen megőröltetvén s nagyjából ki is tapostatván, kettéle bor készítésére fordították, a mennyiben a szimmust adta az elsőrendű, míg a préselés a másodikrendű bort. — A must a szőlő beszállítása alkalmával főlakadt bogyók kék héjától kismérvű vörös szint nyert ugyan, de azért fehérbor előállítására alkalmas volt. Czukortartalma is meg lett mérve, — s kinek kinek a bemért mennyiségről s annak czukorfokáról nyugta is lett kiszolgáltatva.

Ezek után kezdetét vette az erjesztés, mely 16—18 fok közé váltakozó melegségű nagy kamraféle helyiségben — átlag mintegy 4 nap alatt — megtörtént. Az erjesztés bádogból készült akonál (erjesztő-készülék) alatt vittet keresztül azért, hogy részben a kitóduló szénsavágást ártalmatlanná tessenék, részben pedig a must a nyílt erjesztés esetleges rosz következményeitől menten megtartassák.

És újbor azonnal nyugodtá lett s néhány heti üledés után sörpőjtől elválasztott, miközben egy nyílt kádban szénsavától kiszűzöttetett és egy jó meleg pinzében helyezettetett el, a hol szintén nyugodt maradt,

kozok inkább megérik a reggeli, mint az éjjeli álom hiányát. Vannak azonban esetek, hogy egyesek évek hosszú során át fásarózt szellemi munkát végeztek, és dacára annak, hogy naponként csak 4—5 órát aludtak, testben és lélekben teljesen egészségesek maradtak. Az alvás akkor a legtekélyesebb, mikor a felelőre gondolkodik, hogy csak most fekdüdjék le, ez azonban csak az ifjúság irigylendő adománya. Vannak, kik az alvást szabályozzák, akkor alsznak el, mikor akarják. Szuvaroffról azt mondják, hogy képes volt bármikor is állva elaludni; nem azon tábornokok közé tartozott tehát, mint az, kinek az adjutánsa mikor azt jelentette, hogy az ellenség egy feltűnő mozzadatot tett, azt felelte: mondja meg az ellenségnek, hogy én is tettem egy mozzadatot és ezzel ágyában megfordult a másik oldalra. Napóleonnól mondják, hogy voltak idők, mikor hónapokot át nem aludt többet 3 óránál, sőt annyira volt képes az alvást szabályozni, hogy akkor aludt el, amikor akart. Vannak, kik csupa unalomból alsznak, csak azért, hogy elmondhassák, hogy valamit mégis tesznek. Vannak, kikben a munka iránti szeretet oly nagy, hogy sohasem érnek rá magokat teljesen kialudni mint az a tudós, kinek lefekvéskor szokása volt egy golyót kezébe venni, és hogy az elalvás ellen biztosítsa magát, kezét az ágyból egy réztál felé tartotta, hogy a golyó kiesése által okozott zajra felébredjen. Míután az álom csakugyan élvezet, talán azért ajánlja Montagne, hogy így az álom jobban élvezhessük; igaz hogy az elalvás pillanatát igen gyönyörködtek, de azt hiszem, hogy ezen kérdéses élvezetről, melyet a folytonos ébresztgetés nyújthat, szívesen lemondunk.

A ki jól tud aludni, sok unalomtól menekszik meg — és ez már magában is jótémény. Az álmatlanság nagy szerencsétlenség, melynek nagyságát már a legrégibb időkben is méltányolni tudták, és a legrégibb időkben egészen napjainkig foglalkozott a tudomány az altatószerekkel. A tudomány emberei mellett azonban a hivatalnokok is készítettek altató-italokat, vagy azért, hogy az elbűvölt jelenlétben bizonyos büntényeket háborítatlanul elkövethessenek, vagy pedig azért, hogy az illetőket a másik világra elküldhessék anélkül, hogy kezeiket bevezessék. Már a legrégibb történelemben is találkozzunk az altatószerekkel. Így Hannibálról mondják, hogy mikor az Afrikaiak ellen harczolt, egy látszólagos visszavonuláson néhány sátrat hagyott hátra az ellenségnek, a sátrakban ételek és borok voltak, ez utóbbiak altatószerekkel keverve, melyből mikor az ellenség ivott, elaludt és így legyőzetésük Hannibálnak nem került nagy munkájába. Hasonló módon szabadult meg Caesar is a tengeri rablók kezei közül. Hogy a középkori boszorkány-perekben az altatószerek is nagy szerepet játszottak, kétségtelen, hisz akárhányszor találkozzunk azon megjegyzéssel, hogy a vádlottak a kinpardon a legnagyobb fájdalom dacára is elaludtak, igaz, hogy a boszorkányszerek bírái ezen szegény áldozatok álmát a gonosz szellemek segítségének tudták be — és e miatti fanatikus bosszúságukban talán másodszor is elédgették volna a vádlottakat, — de a babonás vakonhívó tömeg előtt elhallgattak, hogy az elbűvölés csak természetes következménye a kínzás előtt beadott mérgek és bódítószereknek. Erdekések voltak az akkori babonás nép előtt az úgynevezett tolvajgyertyák, melyeknek oly titokszerű hatása volt, hogy

mi azt bizonyítja, mikép erjedni képes cukor többé már nem tartalmazott magában.

December hó elején jelentette be kis társulatunk az országos szövetkezetnek, miszerint hajlandó borait elárúsítás végett rendelkezésére bocsájtani — legalós árnak megszabván akónként 5 frt 60 krt (hektoliterenként 10 frtot). A társulat vezérigazgatója a felkültött bormustra után kijelentette, mikép borunk megfelel a szövetkezet kívánalmának, elfogadja a legalós árat, a midőn egyúttal azon reményének is kifejezést adott, hogy alighanem magasabb áru is sikerülni fog azt eladni. Félreértés kikerülése végett megjegyezzem itt, miszerint egészségünk folytán az elért egész ár a miénk lesz, csak megfelelő közvetítési díjt engedünk majd csak belőle.

Az országos szövetkezet le is küldötte fő- és segédpincemestereit a fölléltatás és elszámoltas eszközöse végett. Valóban örömmel szolgált ezen szakemberek azon nyilatkozata, hogy őket igazán meglepte borunk jó köztsége, mely ezután a fejlődés azon fokát érte el rövid másfél órá alatt, a hol már bonquattját is ki lehetett kis mértékben venni, — ennek folytán borunkat kellemes asztali borknak jelentették ki — s el is szállították.

Ezzel a kísérlet itt helyben véget ért, mit az eddigiekben a hűségnek megfelelőleg adtam elő a t. Közönségnek.

De mitán ideértem, nem hagyhatom szó nélkül, miszerint az általam is közölt hír vétele után rögtön találkoztak egyesek, kik szakismereteiknek (?) egész halmaz argumentumával bizonyították, hogy csak úgy van az jól, a hogy eddig csináltuk a bort, hogy az a nagy teketória ugyan nem teszi jobbá a mi borunkat. Persze, hogy az ilyen elfogult egyének másnak ízlését nem igen fogadják el bírő gyanút, — az már régi dolog. Hanem elbámult mégis nagyon egy tisztelt borásztelkiel, midőn érvelés közben a pincemestertől hallá: „ha Önnek van ilyen bora, úgy oda adom ezt az egy életemet, a melylyel bírok”. Valószínűleg a pincemester úr azért volt bátor ily merész fogadást ajánlani, mert több pincézben tett látogatást s meggyőződést szerzett az átlagos minőségéről! — Hogy azonban az illető elhalgatásával elfogadta-e a bírálatot, csak ő tudja, — de ne...

a) Ha a must már szüret után mihamarabb cukortartalmának egész mennyiségét átferjeszteli, úgy hamarosan nyugodt bor lesz belőle, melynek további fejlődését a lassú utóerjedés (ha ugyan ilyen előadná magát) nem fogja visszartartani. — Mindfolyva igyekezzünk — szemben az időjárás változékonyságával — zárt helyiségben erjesztetni mustunkat és pedig egyenletesen megtartott hőmérsékletnél, mi által maga az erjedés is egyenletes leend. Mit, hogy rendben végezhessünk, e célra alkalmas erjesztő-helyiséget kell felszerelnünk fűtőkészülékkel (mit másutt prészának neveznek), ki a hőt teheti: künn vagy itthon.

b) Ilyetén tökéletesen eszközölt erjesztés után megferjesztjük csakhamar borainkat, mert utóerjedést — vagyis hogy agyán erősödjen a bor — nem kell többé várunk. Ez annyiban is kivánatos eljárás volna, a mennyiben a sűrű jókori elválasztása által általában biztosítva volnánk azon esetleges károsodás ellen, mely a nálunk csaknem minden évben fellépő penészedés és rohadás folytán könnyen bekövetkezik a borban.

c) Ez úton siettetni lehet borunkat fejlődését s így jóval előbb odaadhatjuk borunkat előzetlenül a külföld piacára, mi különösen elősegítették az egyöntetűség által, mi azonban közösen volna megállapítandó. Így borunk elkerülhetvén a kiskereskedő avagy bortügynek kontárkodását, eredetiségében magasabb értéket is képviselne.

Ki korán jelenik meg portékájával a vásáron, rendszeren az szokott előnyt húzni mások késedelmezéséből!

Van azonban e kísérletnek egy más oldala is. Nevezetesen ez alkalomból igazolva lett, hogy a dolog rendszeren menete szerint készült kerti bor is, mint fogyasztási cikkik keresettebbé válhatik, tehát értéken már ez által sokat nyerhetne, mely árkülönbözet pedig a termelőnek sovány tarisznyjába is hozhatja egy-két jó falatot. Mi végből nincs más hátra, minthogy itt is meg kell válni az öröklött szokástól s megbarátkozni a helyzet követelményeivel. Bizony pedig az áremelkedésre nagy szükségünk van, mert általános a panasz, hogy a mi borunk ára nincs arányban a termelésre fordított költségek mennyiségével, mi azonban egyúttal olyan panasz, mely visszaveti árnyékát a szőlőművelés viszály állapotára is.

Ámde ez oly thema, melyet itt fejtegetni nem lehet szándékom, de a melyre én azt

szoktam mondani, hogy termeljünk többet, sőt sokat, úgy lehetséges lesz a bevétel és kiadás közti egyensúlyt föntartani.

Zsigmond M. József.

Színház.

Hőfőérke. — Millimári. — Kerekes András. — Dr. Wespe. — Csikos.

Szombaton egy nemzetközi népmese után dramatizált darab „Hőfőérke és a törpék” került színpadra. A darabnak egyedül érdeme az, hogy a kedves népmesét majdnem csonkítatlanul a színpadra hozta, különben mint színdarabnak semmi művészi becsé nincsen, s nem a nagy közönség számára való előadásra, hanem gyermekszínházba való előadásra, az előbbi a híu királynét, az utóbbi pedig Hőfőérkét igazi mesebeli romantikusmuskallat meg; azután Völgyi Gyula, ki az udvarmester szerepében jeleskedett, komikus alakításával nagyon fokozta a közönség jó kedvét. Az előadás középpontját azonban a törpék apró személyesítői képezték, kik közül a nagybabaék a színpadon való ügyes és otthonias mozgásukkal, az apróbbak pedig inkább kedves ügyetlenségükkel mulattatták kitünően a szépszámú közönséget.

Vasárnap két vendég Mátray Gyula és Mátray Gyuláné felléptével a „Millimári” című ismert népszimnű adatot meglehetősen telt ház előtt. Mátrayné (Vera) fölött a közönség, azzal a hűdel tartózkodással, melylyel a vendég játékaik mindvégig kísérte. már kimondta ítéletét, s mi kénytelenek vagyunk ezt ítéletet magunkévá tenni. Mert bár tagadhatatlan az, hogy Mátraynének színházunkban még alig hallott erőteljes hangja — úgyszólván, kolossalis hangtömege — van; sőt nem hiányzik ebből különösen a felső régiókban az érez sem; de a hang csiszolatlan, s a vendégnek nincs annyi technikai képzettsége, hogy e csiszolatlanoságot technikájával enyhíteni képes lenne. Azután Mátrayné nem képes az egy hangról a másikra való folytonos és sima átmenetre, melyet mindig kelemetlen kiugrásokkal pótol. Ha még megemlítenék azt, a mi Mátraynének nagyobb hibája, hogy t. i. folytonosan — amisen énekel, úgy hogy néha egy egész lala nem volt egyéb a hamis hangok egész zónáinak éktelen chaossánál — úgy hiszszük eléggé indokoltunk a közönség megbuktató ítéletéhez való esatlakozásunkat. Játékáról sem mondhatunk sokkal jobbat. Az a rendkívül gyors hadarás, melylyel szerepe szövegét a közönség előtt teljesen érthetlenné teszi; megjelenése, mely minden kellemtől nélkülöz; játéka, melyből az alakítás tökéletesen hiányzik, elsőrangú szerepekre őt határozottan képtelenné teszik, s épen ezért szerződötését — mely mint értesülünk a szervezésbe vett operette kedvéért vétetett czéliba — helyeselnünk nem lehet s a közönséggel együtt nem is óhajtuk. A mi Mátrayt (Ferenéz) a másik vendéget illeti, erről még határozott ítéletet nem mondhatunk; szerepe sokkal színtelenebb volt, semhogy ebbe tehetségét kimutathatta volna. Annyit azonban már most is látnunk, hogy a színpadon ügyes mozog és némi alakítási képességgel is bír. A többi szereplőkről szólva első sorban Bodroginét (Koreskőné) kell említenünk, kinek játéka a rajta előlmi igazi és egészséges humor és perfect alakítás által az előadás középpontjává emelkedett. Vele egy sorban említhetők Bodrogi Lina és Várhidy Róza is, kik a minden áron férjhez menni akaró leányokat a jellem találó kidomborításával és kedvesen alkották meg; különösen Várhidy Róza lepett meg bennünket a biztonságtól ment ügyes játékaival és színpadi otthoniaságával, melylyel előbbi alakításai után tőle nem várt rohamos haladást mutatott föl. Csak így előre! A többi szereplők is mind megállítják helyüket, megemlítjük még Völgyit, ki sikerült Janóvály nagyban hozzájárult a közönség jókedvének emeléséhez.

Kedden Kerekes András és szeretője Piros Panna* Tóth Edének egyik első és leggyöngyösből népszimnű adatot Csányi Juczika (Panna) és Haday (András) nem voltak disponálva, s így az énekeszettek egyik sem emelte érvényre. Mindkettőnek folytonos haladásra mutató játéka azonban megérdemli a dícséretet. Megemléstésre méltók még Tóvölgyiné (Kerekesné) és Orosz Kata (Sára); az előbbi különösen kitűnt a harmadik felvonás templom előtti jelenetében, melyben igazi tragikai alakítást mutatott be; az utóbbi pedig a nagyravagyó és nyelves paraszasszonyt mutatta be hibátlan jellemzéssel és találó alakítással. Arady (Piros) és Völgyi (Zagyva) is jól megállták helyüket, különösen az utóbbi mulattatta komikus alakításával a közönséget. Tóvölgyi is az ispán szerepében, eléggé megállták helyüket; általában a ptykés dolmányban kényelmesebben és ügyesebben mozog, mint a salonkabátban.

Szerdán Benedix kitűnő vigjátéka „Dr. Wespe, vagy hogyan a kell a 5-kelet manezipálnia” került színpadra. A darabtól kongó ház előtt. Leszámitva az előadás kedveltségéből származó vonzottságot — mely kivétel nélkül minden szereplő játékán végigvont, s melyet mi az úres háznak tulajdonítunk, az előadás eléggé sikerült volt. Emleltésre méltók Bodrogi Lina (Erzsébet) és Tóvölgyiné (Thekla), kik az emezipált és ábrádos leányokat sikerült jellemzéssel, találó színészeséssel és izléssel alkották meg. Azután Bodroginé és Völgyi Gula; az előbbi a burlesk költőnöt, az utóbbi a kalandokat hajhászó inást oly tálzánséklküli kazcagatók humorral alkotta meg, hogy nem habozunk az est sikeréből az oroszlárást nekik ítélni. Kitűntek még Bágyoni (Wespe), Arady (Zundorf) és Szinay (Westein), kik mindannyian derekasan igyekeztek az előadás sikerét emelni; megérdemlik a dícséretet. Csak Tóvölgyi (Honau) volt gyenge. Bár elismerjük, hogy sokszor fölemlített hibáiból ma kevesebbet látnunk, szokott monoton szavalása, szegletes módulatai és minden éleltséget nélkülöző magatartása.

Csütörtökön a társulat kitűnő népszimnű-énekes Haday Sándor jutalmul Szigligeti jeles népszimnű a „Csikos” került színpadra. Pedig ha valaki, úgy Haday valóban megérdemelte volna a közönség pártfogását ama általa mindig feltüntetett szorgalom és igyekezet miatt, melyet folytonos haladásra is tanúsít, s a melylyel mindig hivatását átérző és komolyan vevő színésznek mutatta magát. De megérdemelte volna a tömeges pártolást mai játéka miatt is. Haday e népszimnű gyönyörű énekeiséit színházunkban alig hallott tökéletességgel emelte érvényre; gyönyörű magas fekvésű baritonját egész szépséggel csillogtatta, úgy, hogy a közönséget minduntalan viharos tapsokk ragadta. Játéka is föltétlen dícséretet érdemel. A vad csikóst találó eredetiséggel, a jellem markans kidomborításával alkotta meg, s így bebizonyította, hogy nemcsak jó hangú énekes, hanem még jó színész is, kire még szép jövő vár. Mellette kitűntek Csányi Juczika (Rózi) érzésteljes játékaival és sikerült dalalaival, ezután Völgyi Gyula és öreg úriest komikus alakjának perfect benutatóásával. Bágyoni (Bence) és Szinay (Asztolf) is megérdemli a dícséretet.

Kritikus.

UJDONSÁGOK.

— A kecskeméti kör bálja. Bizony megérdemelte egy szép tárczaezekket is ez a fényes, minden ízében sikerült bál, mely m. hó 29-én tartott meg a Casino fényárban üsz termeiben. A Budapesteni levő kecskeméti kör szerették nekünk ez alkalommal a legkellemebb meglepetéseket, az ő buzgólságuk, különösen dr. Horváth Mihály bálelnök fáradsáttalan tevékenysége hozta össze azt a kedves társaságot, melynek fesztelen — mondhatnám kitörő vig kedve — a rendezőség tapintatos vezetése s Balázs Kálmán jeles zenéje mellett késő reggelig Eldorádóvá varázsolta át a Casino termet. Ezen bálát, minőt a „pesti kecskeméti” producáltak, nem mutat föl többet a bílkronika: 46 pár tánczótka a négyeseket s izléses tánczrend szolgált kellemes meglepetéssel a bálgyöngyöknek. Sokat, igen sok jót és szépet mondhatnánk el a bálról, de tértszüké miatt most csak a kedves hölgyekoszorú névsorának regisztrálására szorítkozunk. Ott voltak: Bóro Abeles L., Antal Mariska, Bagi Terka, Bogoss Vilma, Dáskál nővérek, Dóminán Ilonka, Dömötör Ida, Faragó nővérek (Nagy-Körösről), B. Kiss Juliska, Kriszán Fanni, Laczai Juczika, Machleid nővérek, Magyar Ilonka (Kis-Körösről), Magyar Sidike, Molnár Mariska, Nagy Matild (K.-Szt. Mírtől), Mónus Jolán, Szarvassy Margit, Szeless Aranka, Tóth Luiza, Varga Gizella (Szegeodről), Szokolay Ida, Zágóni Vilma, Wágner Juliska; továbbá: Bódogh Lajosné, Dragolovich Gyuláné, Fördös Dezsőné, Györfly Balázsné, Horváth Béláné, Balázsfalvi Kiss Aladárné, Kovács Istvánné, dr. Kovács Pálné, Mádi Jánosné, Magyar Pálné, Pataki Imréné, Soós Józsefné, dr. Szeless Józsefné, dr. Tassy Pálné, dr. Turcsányi Istvánné, Ugrinov Vitaliszné, Vojnárovics Sándorné.

— A Casino-ügyesület m. hó 30-án délután 3 órakor tartotta évi tisztújító közgyűlést, mely alkalommal örökös tiszteletbeli taggá megválasztott Horváth Döme kuriai tanácselnök úr; tiszteletbeli választmányi tagok lettek: Hornyik János, Kovács József, Szeless Ferencz, Szokolay Sándor és Tormády Mihály urak. A tisztikar a régi maradt, a választmány pedig: Bagi László, Csabay Imre, Csilléry Benő, Dékány István, Dömötör Sándor, Gadl Ferencz, Gyenes István, Hollásy Zsigmond, dr. Horváth János, Katona Zsigmond, dr. Kecskeméti Lajos, Keresztes János, Mádi János, Máté Sándor, Molnár János, Muraközy János, Muraközy József, id. Nagy Lajos, ifj. Nagy Lajos, Pácsu Mihály, Papp Sándor, Schwarz

Gusztáv, Szalay László, dr. Szeless József, id. Szeless Kálmán, Tatay Jenő, dr. Tassy Pál, Vámos Béla, Vojnárovics Sándor és Zombory László urakból alakult meg.

— (Beküldött.) A nögyeleti bárra vonatkozó azon közleményben, mely lapunk múlt évi december 23-án megjelent számában foglaltatik, sajtóhírbának tulajdonítandó, hogy a nögyeleti bál napja gyanánt f. évi január 16-ka van felemlítve, holott a nögyeleti tánczestélyét, mint a széküldött meghívóban jelezve van, január 26-án fogja tartani. Helyezigazítjuk és sajtóhíbat, ámbár épen nem tartjuk annyira ártalmasnak, mint ama megfoghatatlan cizáztat hirköléseket, melyek szájról szájra adva jutottak köztudomásra és semmi kétáget nem hagynak fenn az iránt, hogy egy tisztán játékoncizáló tánczmulatságnak is lehetnek ellenségei. A nögyeleti báltól ez ellenségek el akarták riasztani a helyi fiatalágot, azon hír kobolással, hogy bálréndezőnek nem kell köröböl senki; a nögyelet bálréndező bizottsága lenézi, mert csak azon urak közreműködését veszi igénybe, kik Budapesten laknak s a „Kecskeméti kör” 1883. évi december 29-én tartott báljának rendező-bizottsággá képeztek; a Budapestben lakó kecskeméti származású fiatalágot pedig gyűlöletessé akarták tenni a nögyeleti bált oly izenetek küldözgetésével, melyek a nögyelet irányadó úrhölgyeit oly színben tüntették fel, mintha mindent elkövettek volna a „Kecskeméti kör” báljának megbuktatására. Majd midőn e bál fényesen sikerült, elterjeszteték a hír — ismét a nögyeletirányadó úrhölgyeiről, — hogy a „Kecskeméti kör” báljának rendező-bizottságot agyon kritizáltak, a művelt körök igényeinek megfelelő tánczestélyi rendezésre képtelenek nyilvánították. Ez ellentmondó és rosszkarátú forrásra mutató hírek ugyan magukban hordozták czífolatjukat is; de a nögyelet iránt meleg érdeklődéssel viseltető közönség jóhiszeműségének az efféle koholmány hatásától való megóvása végett fel-említettük, hogy a nögyelet bálréndező-bizottsága a maga részéről mindent elkövetett, hogy úgy a helyi ifjúság, mint a Budapesten lakó kecskeméti fiatalágot rokonszenvedő a nögyeleti bál iránt megnyerje; azért mind helybéli, mind Budapestről kért fel urakat, hogy vele a rendezés nehéz munkáját megosztani sziveskedjenek; a rendezők nagyobb részét a helyben lakók sorából jelelte ki, mert ezek száma nagyobb; a kijelelésnél a bál czéljára szükséges számra volt tekintettel, nem tévesztvén szemelőt azon körülményt, hogy úra és úrra kell a nögyelet jóvedelmeinek fokozására mulatságot rendezni és sorba egymásután úgy is kénytelen lesz minden alkalmas fiatal ember közreműködését igénybe venni; annyi belátást pedig a nögyeleti bizottság bárcinek véleményével szemben igény magának, hogy megtudja bírálni, ki alkalmas a rendezőségre, s ha egyszer kijelentette valakinek, hogy e minőségével felruházni kívánja e ténnyből az illető bírtan meritheti azon meggyőződést, hogy képessége iránt nem forog fenn kétely. Arról pedig az összes kecskeméti fiatalágot — úgy a helyben mint a fővárosban lakó — meg lehet győződé, hogy a nögyelet irányadó úrhölgyei jól tudják, hogy az a jövedelemforrás, melyet a nögyelet számára az időről-időre rendezett tánczmulatságok tartanak nyitva, első sorban az ifjúság jóindulatára, a nögyelet iránt érzett nemes lelkesültségére támaszkodik, s e tudat megóvja őket attól — mi ellen már műveltségük is biztosítékot nyújt — hogy ez ifjúságot más irányban rendezett mulatságai alkalmából a nögyettel szemben gyűlöletre hangoló bírálat alá vonják.

— Közgyűlés. A kereskedői casinó f. hó 6-án d. u. 3 órakor rendes évi közgyűlést tart, melyre az egyesületi tagok ez úton is is meghívotnak.

— Makay Emil pénzügyőr úr bízok úr városunkból Pécire helyeztetett át. Mázor úr több mint egy évtized óta működött városunkban, s ez idő alatt mint ember és hivatalnok egyaránt kivirta városunk lakosságának becsülését és szeretetét, a mi az ő állásában bizony elég nehéz dolog, a mi legjobban bizonyít a távozó igazi érdemei mellett. Fogadja a távozó meleg búcsúdvöleztünket, s legyen meggyőződve, hogy mindig kellemesen fogunk reá és kecskeméti hosszas működésére emlékezni!

— A nögyeleti bál ellen hallottuk emlegetni azon kitögitést is, hogy magánjegyek után a 2 frtos belépti-díj nagyon magas. E kifogás:al szemben, a bál költségei miatt agóddó leikeket nyugtassa meg azon biztos forrásból vett hírtünk, hogy a nögyelet a január 26-iki bál alkalmával, a belépti-díjot túl semmiféle ezimen nem fogja a látogató közönség áldozatkészségét igénybe venni.

— A színházban egy idő óta ismét úres házak előtt folynak le az előadások, úgy, hogy ha ez tovább is így tart, Völgyi György társulata is a Miklóssé sorsára jut, azaz tönkře fog menni és kénytelen lesz egy Kecskemétnél jobb hazát keresni. Kecskemét Magyarország egy legnagyobb városa, a tős-gyöke-res magyar-ig egyik emporiuma, s műveltség tekintetében tagadhatatlánul az e tekin-

